

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	4 november 2025	n.v.t.

Onderwerp

Arbeidsgezondheidskundige keuringen voor objectbedienaren van bediencentrales en sluizen, in de rol van coördinator en operator

Advies

1. Te besluiten om de keuringen op basis van artikel 3.2 juncto artikel 8.2.1 uit de cao provinciale sector "Periodiek functiegericht arbeidsgezondheidskundig onderzoek" ten aanzien van de functie van objectbedienaar (verkeersbegeleider) in de rol van coördinator en operator, als volgt aan te passen:
 - het periodieke karakter van het psychologisch assessment te laten vervallen;
 - het periodieke karakter van de medische keuring aan te passen naar een herhaling van iedere twee jaar voor objectbedienaren vanaf de leeftijd van 60 jaar.
2. Vast te stellen het definitieve aanwijzingsbesluit medische keuring voor werkzaamheden Zuid-Holland tot het vaststellen van de lijst van werkzaamheden zoals neergelegd in de functies van objectbedienaar (verkeersbegeleider) in de rol van coördinator en operator van bediencentrales en sluizen, in het kader van de cao provinciale sector, artikel 3.2 "Keuring bij aangaan arbeidsovereenkomst".
3. Te bepalen dat het aanwijzingsbesluit medische keuring voor werkzaamheden Zuid-Holland bekend gemaakt wordt in het Provinciaal Blad.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting met betrekking tot de aanpassing van de periodieke arbeidsgezondheidskundige keuringen voor objectbedienaren van bediencentrales en sluizen, in de rol van coördinator en operator.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- 1 OR-reactie Instemmingsverzoek vervallen periodieke keuringen objectbediening
- 2 Aanbiedingsbrief met voorgenomen besluit WOR-bestuurder met betrekking tot keuringen objectbediening
- 3 Aanwijzingsbesluit medische keuring voor werkzaamheden Zuid-Holland

1 Toelichting voor het College

U wordt gevraagd om de keuringen op basis van artikel 3.2 juncto artikel 8.2.1 uit de cao provincies “Periodiek functiegericht arbeidsgezondheidskundig onderzoek” ten aanzien van de functie van objectbedienaar in de rol van coördinator en operator, aan te passen, door het periodieke karakter van het psychologisch assessment (nu formeel nog eens per drie jaar) te laten vervallen en het periodieke karakter van de medische keuring (eens per drie jaar) aan te passen naar een herhaling van iedere twee jaar, alleen voor objectbedienaren vanaf de leeftijd van 60 jaar.

De Ondernemingsraad (OR) heeft d.d. 19 december 2024 ingestemd met het voorgenomen besluit van de WOR-bestuurder d.d. 13 september 2024 (PZH-2024-860223733) om het periodieke karakter van de keuringen ten aanzien van de functie van objectbedienaar in de rol van coördinator en operator, aan te passen.

De aanleiding voor het invoeren van de psychologische assessments en de medische keuringen was een dodelijk ongeval in Zaanstad in 2015. Naar aanleiding van dit ongeval heeft de Onderzoeksraad voor Veiligheid alle brugbeheerders namelijk aanbevolen om continu en gericht aandacht te schenken aan het terugdringen van veiligheidsrisico's van het menselijk handelen bij brugbediening op afstand. In vervolg hierop hebben Gedeputeerde Staten in november 2019 besloten om voor de groep objectbedienaren periodieke psychologische en medische keuringen in te voeren, zowel voor vaste medewerkers als inhuurkrachten.

In 2020 zijn vervolgens alle zittende bedienaren psychologisch en medisch gekeurd. Dit is een goede nulmeting geweest en heeft bevestigd dat het zittende personeel de juiste competenties heeft om de functie van objectbedienaar goed uit te kunnen voeren.

Op dit moment passen we de volgende (veiligheids-)risicobeperkende maatregelen toe:

- Aanstellingskeuringen. Het keuren van nieuwe medewerkers is een goed instrument om de eventuele risico's aan de voorkant te beperken. Tijdens het psychologisch assessment worden de competenties gemeten die van de functie van bedienaar worden gevraagd. En tijdens de medische keuring wordt onder andere het zicht en gehoor gemeten.
- Vakkennis op orde. De objectbedienaren volgen jaarlijks meerdere trainingen en opleidingen om hun kennis en vaardigheden op peil te houden, zoals “kritisch schouwen” en “leren van bijna-incidenten”. We zijn bezig met de ontwikkeling van een brugsimulator. Daarmee kunnen de bedienaren nog beter worden getraind hoe ze met incidenten moeten omgaan.
- Technische ontwikkelingen. Het assetteam bediencentrales is continu bezig met het volgen van de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van bedienen op afstand. Dit doen zij in afstemming met andere vaarwegbeheerders en met leveranciers van technologie. Het gaat dan bijvoorbeeld om standaardisatie binnen de centrales, betere camera-opstellingen, andere soorten camera's om het zicht te optimaliseren in diverse omstandigheden, slimme oplossingen, die bedienaren ondersteunen op kritieke momenten in het bedienproces, een simulator voor trainingsdoeleinden en het opstellen van een eenduidig bedienprotocol waarop middels de simulator getoetst kan worden.
- Dagelijkse aansturing. Op de werkvloer wordt continu aandacht besteed aan de kwaliteit van het werk. De drie P-managers Objectbediening hebben goed en veel contact met de

bedienaren. Iedere P-manager stuurt twee P-teams aan op de inhoud en is P-verantwoordelijk (leidinggevende) van de bedienaren. Dit betekent dat er dagelijks contact is tussen de bedienaren en de P-managers. De bedrijfsarts ondersteunt en adviseert de P-managers door in sommige gevallen (bijvoorbeeld na langdurige ziekte) een herkeuring uit te voeren.

- Sociale controle. Binnen de huidige open sfeer op de bedienlocaties is er veel sociale controle op de werkvloer. Er wordt meer op elkaar gelet en er wordt sneller geanticipeerd door bedienaren sneller rust te geven als dat nodig is.
- Clean desk policy. De bedienaren maken gebruik van een aparte tafel, waaraan ze kunnen eten en drinken en op hun digitale middelen kunnen werken. Hierdoor ligt de focus aan de bedientafel volledig op het bedienen van de bruggen en sluizen.

Met voornoemde maatregelen worden de veiligheidsrisico's sterk teruggedrongen. Gezien dit geheel van risicobeperkende maatregelen dat op dit moment al wordt toegepast, wordt dan ook voorgesteld om het psychologische assessment voortaan alleen bij aanstelling (of op specifiek advies van de bedrijfsarts) uit te voeren en de medische keuringen voortaan alleen bij aanstelling (of op specifiek advies van de bedrijfsarts) én deze vanaf de leeftijd van 60 jaar iedere twee jaar te herhalen. Dit is niet alleen effectiever, maar geeft ook voldoende zekerheid dat de betreffende medewerkers het werk naar behoren kunnen uitvoeren.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 1 - Samen werken aan Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

NB: Het afschalen van de frequentie van de periodieke keuringen levert een kostenbesparing op van ca. 40.000 euro per 3 jaar.

Juridisch kader

Door de Ondernemingsraad is aandacht gevraagd voor mogelijke gevolgen met betrekking tot de aansprakelijkheid van medewerkers bij het vervallen van de keuringen. Daarover kan het volgende gesteld worden. Uit artikel 170 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek volgt, kort samengevat, dat de Provincie jegens de benadeelde (bijv. een derde) primair aansprakelijk is, en niet de betrokken objectbedienaar, tenzij het incident een gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de objectbedienaar. Hetzelfde volgt uit artikel 7:661 BW, dat ziet op de arbeidsrelatie. Als zich door toedoen van een objectbedienaar een incident zou voordoen waardoor schade wordt toegebracht aan een benadeelde en die benadeelde stelt de Provincie hiervoor aansprakelijk, dan kan de Provincie die schade niet op de betrokken objectbedienaar verhalen, tenzij de schade een gevolg is van zijn opzet of bewuste roekeloosheid. Met andere woorden: het besluit om de keuringssystematiek te wijzigen heeft geen nadelige gevolgen voor de mogelijke aansprakelijkheid van de betrokken objectbedienaar.

Het aanwijzingsbesluit medische keuring voor werkzaamheden Zuid-Holland treedt 7 oktober 2025 in werking en wordt gepubliceerd in het Provinciaal Blad.

2 Voorafgaande besluitvorming

In november 2019 hebben GS besloten om voor de groep objectbedienaren periodieke psychologische en medische keuringen in te voeren, voor zowel vaste als inhuurkrachten, op basis van artikel 7.2.1 van de destijds geldende Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling Provincies. De daarbij afgesproken frequentie voor de psychologische en medische keuringen was 1 maal per 3 jaar.

3 Proces

Het voorstel tot aanpassing van de periodieke keuringen is gebaseerd op gesprekken met de operationeel managers objectbediening, bedrijfsarts, directeur Human Company (psychologische assessments), een adviseur van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, een arbeidsjurist, de HR Business Partner en op basis van een enquête onder alle objectbedienaren.

Navraag bij andere provincies heeft bovendien uitgewezen dat de meeste provincies zelfs helemaal geen (periodieke) keuringen toepassen. Alleen binnen de provincie Friesland zijn in 2024 aanstellingskeuringen ingevoerd. En bij de provincie Noord-Holland krijgen de brugwachters een ontwikkel-assessment, voordat ze van de lokale brug naar de bediencentrale gaan. Dit bevestigt ons beeld dat de psychologisch assessments vooral aan de voorkant effectief zijn.

Met dit voorstel wordt de maatregel van de keuringen effectiever toegepast, namelijk bij aanstelling en op advies van de bedrijfsarts. Een driejaarlijkse herhaling van de medische keuringen en de psychologische assessments is bovendien slechts een momentopname en kan een bepaalde schijnveiligheid wekken. (Kort) na de keuring kunnen de omstandigheden van een bedienaar namelijk zodanig veranderen dat deze zijn/haar werk niet goed meer kan uitvoeren. Door de andere maatregelen, genoemd onder punt 1, worden de veiligheidsrisico's al voldoende beperkt. Dit voorstel heeft voor de bedienaren ook het voordeel dat er geen driejaarlijkse onrust meer bestaat voor hun baan zekerheid, die door de keuring soms als onzeker wordt ervaren. De medische keuring, zoals deze uitgevoerd wordt door de Arbodienst, waarbij vooral hun gehoor en zicht worden getest, wordt door de oudere medewerkers overigens juist als prettig ervaren.

4 Participatie en rolneming

Niet van toepassing.

5 Communicatiestrategie

Dit besluit zal worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Daarnaast zal het alleen worden gecommuniceerd met de betreffende medewerkers (en inhuurkrachten) en hun leidinggevenden.